

تاریخ معاصر

کلیه یازدهمی ها (باستانی علوم انسانی)

تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ (آذربایجان شرقی - مرنرد)

درس ۱۸: قیام ۱۵ خرداد

ردیف	متن سوالات
۱	چرا رفرا اندوم انقلاب سفید باعث اعتراض علما و مردم شد؟ زیرا اجرای سیاست های آمریکا، علاوه بر گسترش وابستگی کشور و نابودی بنیاد های اقتصادی، منجر به اسلام زدایی نیز می شد
حمله به فیضیه	
۲	چرا و چگونه ماموران رژیم در فروردین ۴۲ به فیضیه قم حمله کردند؟ دوم فروردین ماه، در جریان برگزاری مراسم، عزاداری شهادت حضرت امام صادق (ع)، نیروهای ساواک و کماندوهای به مدرسه فیضیه قم حمله کردند و عده ای از روحانیان را به شهادت رساندند و یا زخمی کردند. آنان درهای حجره ها را شکستند و قرآن ها و کتاب ها را پاره کردند و به بیرون ریختند. حتی به مجروحان بستری شده این ماجرا در بیمارستان قم نیز حمله بردند و آنها را در بیمارستان، دستگیر کردند
۳	هدف رژیم از حمله به فیضیه قم چه بود؟ مدرسه فیضیه ایجاد ارباب و وحشت
۴	همزمان با فیضیه قم در کدام شهر این فاجعه تکرار شد؟ مدرسه طالبیه تبریز
۵	پیامدهای حملات رژیم به فیضیه و طالبیه چه بود؟ (پرسش نمونه) روحانیون تهران، قم، مشهد، اصفهان، شیراز و برخی از دیگر شهرستان ها به منظور ابراز همدردی و پشتیبانی از حوزه علمیه قم به مدت یک هفته دست به اعتصاب زدند و از رفتن به مساجد و اقامه نماز جماعت خودداری کردند امام خمینی در اعلامیه معروف خود، شاه دوستی را با غارتگری، جنایت و تجاوز به احکام اسلام مساوی دانست و به نام ملت، نخست وزیر را استیضاح کرد
۶	عکس العمل امام (در اعلامیه معروف) نسبت به حادثه فیضیه چه بود؟ امام خمینی در اعلامیه معروف خود، شاه دوستی را با غارتگری، جنایت و تجاوز به احکام اسلام مساوی دانست و به نام ملت، نخست وزیر را استیضاح کرد
قیام پانزده خرداد	
۷	علت دستگیری امام در ۱۵ خرداد ۴۲ چه بوده است؟ بعثت سخنرانی ایشان در عصر عاشورای ۴۲ علیه شاه و امریکا و اسرائیل
۸	واکنش جامعه پس از دستگیری امام در خرداد ۴۲ چه بود؟ (پرسش نمونه) مردم شهرهای مختلف در اعتراض به دستگیری امام قیام کردند
۹	دانشجویان دانشگاه تهران در مقابل دستگیری امام در خرداد ۴۲ چه واکنشی نشان دادند؟ دانشجویان دانشگاه تهران با شنیدن خبر دستگیری امام خمینی بلافاصله کلاس ها را تعطیل کردند و با شعار مرگ بر دیکتاتور، خواستار آزادی امام خمینی شدند که با نیروهای انتظامی مواجه شدند

۱۰	<p>چه عواملی باعث عدم نتیجه گیری نهایی و سرکوب قیام ۱۵ خرداد شد؟ نبود برنامه برای تظاهرات و خود جوش بودن حرکت اعتراض آمیز مردم (بدون سازماندهی) باعث شد که دولت امکان سرکوب تظاهر کنندگان را بیابد</p>
دستاوردهای قیام ۱۵ خرداد	
۱۱	<p>دستاوردهای قیام ۱۵ خرداد ۴۲ را بیان کنید؟ (پرسش نمونه)</p> <p>۱- قیام ۱۵ خرداد دارای ابعاد ضد استعماری و ضد استبدادی بود که توانست به طور فراگیری توده های مختلف مردم را در صحنه مبارزه علیه رژیم دست نشانده پهلوی بسیج کند</p> <p>۲- به دلیل اعتقاد راسخ امام خمینی به حمایت از اسلام راستین که از سیاست جدا نیست، بذر فرهنگ مبارزه به عنوان یک تکلیف الهی در جامعه کاشته شد که ثمرات آن در پیروزی انقلاب اسلامی به بار نشست</p> <p>۳- افزایش رشد سیاسی در میان حوزه های علمیه و روحانیت و گرایش بیشتر روشنفکران و دانشگاهیان به ارزش های اسلامی به عنوان برافروزنده مشعل مبارزات سیاسی بود</p>
دولت حسنعلی منصور	
۱۲	<p>پس از برکناری علم و روی کار آمدن حسنعلی منصور چه تغییر محسوسی در سیاست خارجی رژیم بوجود آمد؟ آنها برخلاف پیشینیان خود، بیش از انگلستان، موافق و همسو با سیاست های آمریکا بودند</p>
۱۳	<p>دولت حسنعلی منصور با چه تصویری امام را در فروردین ۴۳ از زندان آزاد کرد؟ شاه با هدف جلب رضایت امام خمینی و ترس از روبرویی با قیامی دیگر، در هفدهم فروردین ۱۳۴۳، ایشان را آزاد کرد. اما امام خمینی همچنان بر استمرار مبارزه پافشاری کرد</p>
بازگشت کاپیتولاسیون	
۱۴	<p>قرارداد وین چه تفاوتی با لایحه کاپیتولاسیون دارد؟ قرارداد وین در مورد ماموران سیاسی یک کشور در کشور دیگر است ولی لایحه کاپیتولاسیون برای مستشاران و نظامیان آمریکایی و خدمتکاران آنها، درخواست مصونیت قضایی کرد</p>
۱۵	<p>لایحه کاپیتولاسیون چه امتیازی به آمریکایی ها می داد؟ برای مستشاران و نظامیان آمریکایی و خدمتکاران آنها، درخواست مصونیت قضایی کرد</p>
۱۶	<p>به دنبال تصویب لایحه کاپیتولاسیون، آمریکایی ها چه اقدامی انجام دادند؟ به دنبال تصویب این لایحه، آمریکایی ها اعطای وام دویست میلیون دلاری به ایران را برای خرید اسلحه به تصویب رساندند</p>
دستگیری و تبعید امام خمینی	
۱۷	<p>سیزده آبان ۴۳ چه اتفاقی افتاد و تبعید امام به ترکیه چه واکنش داخلی و خارجی را در برداشت؟ امام خمینی را در خانه مسکونی اش دستگیر و به فرودگاه مهر آباد تهران منتقل و به ترکیه تبعید کرد تبعید امام خمینی علاوه بر واکنش مردم ایران که با تظاهرات و اعتصابات همراه بود، دارای بازتاب جهانی و واکنش شخصیت های علمی و سیاسی و دانشجویان ایرانی خارج از کشور بود</p>
۱۸	<p>چه کسی و از کدام گروه و چرا حسنعلی منصور را ترور نمود؟ از اعضای هیئت های مؤتلفه اسلامی به نام محمد بخارایی، حسنعلی منصور را به جرم خیانت به کشور، در جلوی مجلس شورای ملی، ترور کرد</p>
آثار و نتایج نهضت بیدارگری اسلامی به رهبری امام خمینی (ره)	
۱۹	<p>آثار و نتایج نهضت بیدارگری اسلامی به رهبری امام خمینی (ره) را بیان نمایید؟ (پرسش نمونه)</p> <ol style="list-style-type: none"> ورود جدی اسلام سیاسی به روند بیداری اسلامی و عرصه مبارزه با دیکتاتوری و استعمار خارجی ورود آشکار مرجعیت شیعه به عرصه مبارزه با استبداد داخلی و وابستگی رژیم پهلوی به آمریکا و اسرائیل پیوند بیش از پیش حوزویان و دانشگاهیان و مخالفت صریح و عملی هر دو گروه با اقدامات دین ستیزانه رژیم پهلوی؛ طرح اندیشه حکومت اسلامی بر پایه نظریه ولایت فقیه؛ بازسازی کارکرد مسجد و منبر و تبدیل آنها به کانون های بیداری اسلامی.
موفق و سربلند باشید	

درس ۱۸ : سوالات چهارگزینه ای

۱	پس از کدام رویداد امام تقیه را تحریم و شاه دوستی را با غارت گری و جنایت و ... مساوی دانست؟ الف) برگزاری رفراندوم اصول شش گانه انقلاب سفید ب) قیام ۱۵ خرداد ج) تصویب لایح انجمن های ایالتی و ولایتی د) حادثه فیضیه
۲	امام خمینی (ره) پس از حمله رژیم به فیضیه ی قم در اعلامیه ی معروف خود، شاه دوستی را با چه چیزی مساوی دانست؟ الف) حمایت از شاه ب) حمایت از رژیم ج) غارتگری، جنایت و تجاوز به احکام اسلام د) مبارزه با قوانین اسامی
۳	کدام نخست وزیر رژیم پهلوی درباره ی کشتار مردم در ۵ مرداد ۴۲ اعتراف می کند که شاه دستور تیراندازی داده است؟ الف) علی امینی ب) زاهدی ج) اسد... علم د) بختیار
۴	کدام یک از موارد زیر از نتایج قیام ۱۵ خرداد نمی باشد؟ الف) افزایش رشد سیاسی در روحانیت و حوزه های علمیه ب) فراگیری نهضت و به صحنه آوردن عموم مردم ج) ضد استعماری و ضد استبدادی بودن قیام د) افزایش جاذبه های گروه های سیاسی و تکامل مبارزه
۵	حسنعلی منصور با دخالت چه کسانی روی کار آمد و موجب نگرانی دولت مردان حامی کدام کشور در ایران شد؟ الف) آمریکایی ها - انگلیسی ها ب) انگلیسی ها - آمریکایی ها ج) انگلیسی ها - روس ها د) روس ها - انگلیسی ها
۶	محمد بخارایی یکی از اعضای هیئت های مؤتلفه ی اسلامی چه شخصی را به جرم خیانت به کشور در جلوی مجلس شورای ملی، ترور کرد؟ الف) رزم آرا ب) حسنعلی منصور ج) هویدا د) زاهدی

درس ۱۸ : پرسش های نمونه

۱	حمله به مدرسه فیضیه قم و مدرسه طالبیه تبریز چه پیامدهایی به دنبال داشت؟ روحانیون تهران، قم، مشهد، اصفهان، شیراز و برخی از دیگر شهرستان ها به منظور ابراز همدردی و پشتیبانی از حوزه علمیه قم به مدت یک هفته دست به اعتصاب زدند و از رفتن به مساجد و اقامه نماز جماعت خودداری کردند امام خمینی در اعلامیه معروف خود، شاه دوستی را با غارتگری، جنایت و تجاوز به احکام اسلام مساوی دانست و به نام ملت، نخست وزیر را استیضاح کرد
۲	دستگیری امام خمینی در خرداد ۱۳۴۲ چه واکنشی در جامعه ایجاد کرد؟ مردم شهرهای مختلف پس از شنیدن خبر دستگیری امام، با برگزاری تظاهرات اعتراض آمیز خواستار آزادی امام شدند
۳	قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ چه دستاوردهایی داشت؟ الف) افزایش رشد سیاسی در روحانیت و حوزه های علمیه ب) فراگیری نهضت و به صحنه آوردن عموم مردم ج) افزایش جاذبه های گروه های سیاسی و تکامل مبارزه
۴	لایحه کاپیتولاسیون چگونه به تصویب رسید و مفاد آن چه بود؟ در جلسه نیمه شب بیست و یکم مهر ۱۳۴۳، با تطمیع و تهدید نمایندگان، بی سروصدا، این لایحه تصویب شد / برای مستشاران و نظامیان آمریکایی و خدمتکاران آنها، درخواست مصونیت قضایی کرد
۵	سه مورد از آثار و نتایج نهضت بیدارگری اسلامی به رهبری امام خمینی (ره) را بنویسید. ۱. ورود جدی اسلام سیاسی به روند بیداری اسلامی و عرصه مبارزه با دیکتاتوری و استعمار خارجی ۲. ورود آشکار مرجعیت شیعه به عرصه مبارزه با استبداد داخلی و وابستگی رژیم پهلوی به امریکا و اسرائیل ۳. پیوند بیش از پیش حوزویان و دانشگاهیان و مخالفت صریح و عملی هر دو گروه با اقدامات دین ستیزانه رژیم پهلوی؛ ۴. طرح اندیشه حکومت اسلامی بر پایه نظریه ولایت فقیه؛ ۵. بازسازی کارکرد مسجد و منبر و تبدیل آنها به کانون های بیداری اسلامی

اسدی اقدم